

משרד
הבריאות

לחיים בריאים יותר
המרכז להכשרת פסיכולוגים

המכללה האקדמית
אחווה

השתלמות פסיכולוגים.ות

"האם בית ההארכה שהוא גופי ימשה אותי מנהר היגון הזה?*" טיפול בהפרעות אכילה - זיהוי, הבנה וטיפול

(*מתוך השיר בעקבות רומי / תמרה חלוצי)

ניהול מקצועי: ד"ר ענבר באומגרטן-נץ b.k.inbar@gmail.com

הפרעות אכילה על ביטוייהן המגוונים מהוות שפה לביטוי חסכים ושברים עימן הנפש מנסה להתמודד כמיטב יכולתה, אך באופן הרסני, הכולל שיבוש אכילה לעיתים עד כדי נזקים בלתי הפיכים ואף מוות. בהפרעות אלו קיימת זיקה ניכרת בין רגשות שונים כגון מתח לבין שגרת האכילה, והאכילה הופכת להיות שפה לביטוי כאב נפשי. עדות לכך באה לידי ביטוי במגפת הקורונה שהביאה לעלייה תלולה במספר הפניות. בשנה וחצי האחרונות המלחמה המתמשכת, על המעגלים השונים של השפעותיה, מביאה עמה אתגרים נפשיים כמותם החברה הישראלית טרם פגשה. אתגרים אלו כבר מתבטאים בעלייה בפניות לטיפול על רקע הפרעות אכילה וצפויים להביא לעלייה חדה נוספת בהמשך. ההשתלמות תתמקד במודלים העדכניים ביותר לאיתור, זיהוי, הבנה וטיפול בהפרעות אכילה במרחבי הסביבה הביתית והמשפחתית, בית הספר והסביבה החברתית ותאפשר לקבל כלים לטיפול פרטני, משפחתי ומערכתי בשגרה ולנוכח משבר מתמשך. ההשתלמות נבנתה מתוך ראייה פסיכולוגית אינטגרטיבית קלינית (מבוגר וילד), שיקומית, התפתחותית, חינוכית ורפואית ומיועדת לפסיכולוגים בכל תחומי התמחות אלו.

קהל יעד:

מומחים ומתמחים בפסיכולוגיה

ההשתלמות תוכר לגמול השתלמות. קבלת אישור גמול מותנית בעמידה בדרישות הוועדה.

עלות:

במימון משרד הבריאות, השתתפות בתשלום דמי רישום בסך 300 ₪
מתמחים שיצרפו לטופס הרישום אישור התמחות עדכני ישלמו 200 ₪

מתכונת הלימודים: 8 מפגשים, ימי שלישי, בין השעות 09:00-14:30 במרכז רבין, תל אביב

מועדי המפגשים: 15.7.25, 8.7.25, 1.7.25, 17.6.25, 20.5.25, 6.5.25, 22.4.25, 8.4.25

סמוך לתחנת הרכבת האוניברסיטה, גישה נוחה בתחבורה ציבורית, אפשרות לחנייה חינם בחניון מרכז רבין (בתיאום מראש, על בסיס מקום פנוי)

להרשמה לחצו כאן>>

במקרה ביטול, אין החזר של דמי הרישום

אשמח שתשלחו לי מידע על
ההשתלמויות הבאות:

לחצו כאן

vered_a@achva.ac.il

לפרטים נוספים: ורד אמיתי

054-9600581

מפגש 1 08.04 מבוא לטיפול בהפרעות אכילה

- 9:00-10:30 **פתיחה ומבוא להפרעות אכילה - הגדרות ואטיולוגיה** ד"ר ענבר באומגרטן-כץ
כיצד נזהה הפרעות אכילה במרחבי המפגש השונים עם המטופלות והמטופלים? כיצד נבין את הביטויים השונים של ההפרעה? השיעור עוסק בזיהוי והבנת הפרעות האכילה במבט עכשווי, קליני ומחקרי, בהשפעות התורשה מול הסביבה המשפחתית, החברתית והתרבותית ובאטיולוגיה של ההפרעות השונות.
- 10:45-12:15 **טיפול פסיכו-תרפויטי בהפרעות אכילה - מבוא** ד"ר ענבר באומגרטן-כץ
השיעור יסקור את ההיסטוריה של ההסברים השונים לטיפול בהפרעות אכילה לאורך השנים בראי הגלגלים בהתפתחותה של הפסיכואנליזה ועד לתרומתם של מודלים עכשוויים.
- 13:00-14:30 **תרומתה של פסיכולוגיית העצמי להבנת הפרעות אכילה** ד"ר ענבר באומגרטן-כץ
פסיכולוגיית העצמי מציעה גישה תיאורטית וטיפולית תקפה וייחודית לטיפול בהפרעות אכילה. בשיעור נסקור פריזמה להבנת האופן בו עשויות להתפתח אנורקסיה ובולימיה במהלך התפתחות עצמיותה של הנפש. נתבונן יחד בעצמי הילדי המנסה להתמודד עם חסכים בקבלת מענה על הצרכים הראשוניים מהדמויות ההוריות והדמויות המשמעותיות בסביבתו ונעסוק בפורמולציה של ביטוי החסכים בהפרעות השונות.

מפגש 2 22.04 ספקטרום הטיפול הרב מקצועי - אתגרים ודרכי התמודדות

- 9:00-10:30 **טיפול רב מקצועי בהפרעות אכילה בהקשר שיקומי** מר אמיר צנדקוביץ
השיעור יעסוק בהיכרות עם ספקטרום הטיפול הרב מקצועי בארץ (מטיפול מרכזי ועד אשפוז מלא), בייחודיות של מסגרת טיפול היום. כמו כן, השיעור יציע מודלים של טיפול רב מקצועי: מולטי דיסציפלינרי, אינטר דיסציפלינרי וטרנס דיסציפלינרי. לבסוף, נעסוק בהפעלה של מסגרת בריאות הנפש בקונטקסט של בית חולים שיקומי - אינטגרציה ואתגר.
- 10:45-12:15 **מודל הארוחות המשותפות** מר אמיר צנדקוביץ
השיעור יעסוק בבחירה המקצועית במעבר מ"ארוחות מושגחות" ל"ארוחות משותפות", תערך התייחסות תיאורטית לאתגרים בקיום ארוחות משותפות לצד התייחסות קוגניטיבית התנהגותית, התייחסות דינמית, התייחסות נירופסיכולוגית.
- 13:00-14:30 **הפרעות אכילה ופגיעות מיניות** מר אמיר צנדקוביץ
השיעור יעסוק במודל תיעודי מוקד הטיפול ובדינמיקה של התפתחות הפרעות אכילה בהקשר של פגיעה מינית בראייה דינמית, קוגניטיבית התנהגותית, אקזיסטנציאליסטית. לבסוף נעסוק בארוחה המשותפת כמרחב טיפולי בהקשר של פגיעה מינית.

מפגש 3 06.05 "שומרי הסף מנקודת המבט של הצוות הטיפולי במחלקת הפרעות אכילה": מה תפקידם של אלו הבאים במגע

ראשוני עם מי שיש חשד שאולי פיתחו הפרעות אכילה - צוותי החינוך, רופאי משפחה, פסיכולוגים
בקליניקות - על חשיבות ההתערבות הראשונית במניעה, זיהוי וטיפול בהפרעות אכילה

- 9:00-10:30 **מניעה: מבט היסטורי ועכשווי סביב אתגרים שמעלה שאלת המניעה בהפרעות אכילה. מה מועיל ומה מזיק.** גב' נועה ציפרמן
הסוגיות השאלות והדילמות המהותיות שעולות מתחום מניעת הפרעות אכילה מנקודת מבט מחקרית וקלינית עדכנית תוך הבאת דוגמאות מהשדה החינוכי והטיפולי.
- 10:45-12:15 **איתור זיהוי הפרעות אכילה בקהילה, במרחב בית הספר ו/או בקליניקה והפנייה להתערבות מקצועית המתאימה.** גב' נועה ציפרמן
עיסוק בדיאטות, חיקוי התנהגויות הקשורות באכילה, עיסוק קיצוני בספורט, אי אכילה בהפסקת האוכל, הליכה לשירותים לאחר אכילה, כל אלו הינם סמנים שניתן דרכם לזהות ולאתר בני נוער בעלי סיכון גבוה יותר לפיתוח הפרעות אכילה.
- 13:00-14:30 **הקשר עם בית הספר וגורמים בקהילה בשלבי הטיפול השונים בהפרעת האכילה, כולל לפני ואחרי אשפוז מלא ו/או טיפול יום.** גב' נועה ציפרמן
מהו המענה הנכון, אילו דרישות מציאות ורמת תפקוד ניתן לדרוש ממי שסובל מהפרעות אכילה בשלבי הטיפול השונים ואיך ניתן ליצור שיתופי פעולה בין יחידות הטיפול המקצועי לגורמים המלווים את הנער/ה בבית הספר ובקהילה.

מפגש 4 20.05 "עבודת שומרי הסף מנקודת המבט של הצוות הפסיכולוגי החינוכי": על עבודה פרטנית ומערכתית עם מעגלי

ההשפעה השונים בסביבת הנער/ה בסביבת ביה"ס

מהי החשיבות בפתיחת יחידה למניעת הפרעות אכילה בשירות הפסיכולוגי החינוכי? גב' לירון גפן 9:00-10:30
השעות הרבות שילדים ובני נוער נמצאים בבית הספר, האכילה המשותפת / אי האכילה, התמודדות עם אתגרים בכך הלימודי, הרגשי והחברתי לצד העלייה הגוברת של הפרעות האכילה, תורי ההמתנה הארוכים למרפאות אכילה והחשיבות בטיפול מוקדם מובילים לכך שטיפול מניעתי בשיתוף צוות בית הספר הינו חשוב ומשמעותי.

התערבות ראשונית - איתור ומניעה גב' לירון גפן 10:45-12:15
קו פתוח להורים ואנשי צוות - החשיבות בזיהוי מוקדם ובהפניה לאנשי מקצוע מתאימים, יחד עם המסר אם יש ספק, אין ספק יש לפנות להתייעצות. הרצאות בחדרי מורים - זיהוי תמרורי אזהרה, מודלינג של הצוות החינוכי, זיהוי טריגרים ופיתוח חשיבה ביקורתית, שילוב מחדש של הנערים והנערות במסגרת הבית ספרית לאחר אשפוז. קבוצת הורים בשיתוף דיאטנית - נוכחות הורים בגיל ההתבגרות, מבט מעצים ומתפעל, תקשורת, אכילה משותפת ומהנה ומודלינג. פורום בשירות הפסיכולוגי ללמידה משותפת - למידת עמיתים תוך למידה מתיאורי מקרה וחשיבה על פיתוח הנשוא במסגרות.

התערבות שניונית - טיפול בליווי דיאטנית מומחית להפרעות אכילה גב' לירון גפן 13:00-14:30
טיפול מניעתי - טיפול פסיכולוגי בשיתוף טיפול תזונתי על מנת להפחית סימפטומים ומניעת התפתחות של הפרעת אכילה. טיפול גשר - הפרעת האכילה מצריכה טיפול במרפאת הפרעות אכילה אך כיוון שתורי ההמתנה ארוכים הטיפול יהווה גשר עד הקבלה למרפאה. עבודה על מניעת החמרה והגברת שיתוף הפעולה. השתלבות חזרה למסגרת החינוכית לאחר אשפוז במחלקה להפרעות אכילה - עבודה עם הנער/ה, ההורים ובית הספר כיצד לשלב מחדש את הנערה שמגיעה לאחר תקופת אשפוז.

מפגש 5 17.06 הפרעות אכילה בראי העבודה עם המשפחה: טיפול בנער וטיפול בהורות בפריזמת פסיכולוגית העצמי

סוגיות בטיפול בהפרעות אכילה עם בני נוער ובהדרכת הורים ד"ר מירה הורביץ 9:00-10:30
סקירת המאפיינים הייחודיים לגיל ההתבגרות והמצע הנפשי להתפתחות הפרעת אכילה בגיל זה; דיון יישומי במתרחש במרחב ההורי לאורך ההתפתחות ובמקביל לגיל ההתבגרות ולהתפתחות הפרעת האכילה.

סוגיות בטיפול בהפרעות אכילה עם בני נוער ובהדרכת הורים - המשך ד"ר מירה הורביץ 10:45-12:15
מושגי יסוד בפסיכולוגית העצמי ויישומם בטיפול בהפרעות אכילה ובטיפול בהורות, תוך הדגמה ודיון יישומי.

סוגיות בטיפול בהפרעות אכילה עם בני נוער ובהדרכת הורים - המשך ד"ר מירה הורביץ 13:00-14:30
סוגיות השתיקה בטיפול בהפרעות אכילה - כיצד נוכל להבין אותה ולעבוד איתה באופן פרקטי, יעיל ואמפתי בחדר?

מפגש 6 01.07 הפרעות אכילה - מבט מהקליניקה ואל העתיד של תחום הטיפול בהן

הפרעת אכילה כפיצול אנכי: אנורקסיה ובולימיה כמגזרי עצמי מר לירן רוגב 9:00-10:30
אנורקסיה ובולימיה נתפסות תיאורטית, קלינית ותרבותית, כדפוסי פתולוגיה נבדלים וכהפרעות פסיכיאטריות שונות ומובחנות זו מזו. השיעור יסתמך על תפיסת הפונקציות הנפשיות השונות של הפרעות האלו בהתמודדות עם צרכים וחסכים נרקסיסטיים, להמשיג את המופעים האנורקטיים והבולימיים כמגזרי עצמי המפוצלים בדומה להמשגתו של ה. קוהוט את הפיצול האנכי בעצמי.

לראות את הבריא בבסיס הפתולוגי - עיוותים של פונקציות הגנתיות ומפצות בהפרעות אכילה מר לירן רוגב 10:45-12:15
שיעור זה יבקש לבחון כיצד ניתן לעבוד בחדר הטיפול מתוך נוכחות טיפולית המבקשת לייצר שינוי בדפוסי הפתולוגיים, לצד הכרה בלגיטימיות ובערך של צרכים ומאפיינים הנמצאים בבסיסם בהפרעות האכילה אך עברו עיוות.

אינטגרציה בחדר הטיפולים מר לירן רוגב 13:00-14:30
על נוכחות טיפולית מכוונת צרכים בטיפול בהפרעות אכילה

מפגש 7 – 08.07 הפרעות אכילה בהקשר הרפואי: אינטגרציה בין העמדה הקלינית לעמדה הרפואית – מודלים להבנה המשגה

וטיפול

9:00-10:30	הפרעות אכילה בראי הפסיכולוגיה הקלינית והרפואית – מודלים של עבודה ד"ר אורית קריספין יוצגו המודלים התאורטיים והמעשיים שמאפיינים את הפסיכולוגיה הקלינית והרפואית בתפיסתם את ההפרעה ובעמדה הטיפולית. יועלו הבדלים וקווי דמיון ותודגש החשיבות באינטגרציה.
10:45-12:15	אינטגרציה תיאורטית ומעשית מנקודת מבט התייחסותית וגישת המנטליזציה ד"ר אורית קריספין יוצגו שתי נקודות המבט התאורטיות ותרומתן הייחודית להבנה ולהמשגה של הפרעות אכילה. ההבנה שהפרעות אכילה, במיוחד אנורקסיה, מתבטאות בקונקרטיות של הסימפטומים שלהם. הטיפול בהפרעות אכילה יתואר כהליך התייחסותי שבו מטפורות קונקרטיות יתפתחו למטפורות אמתיות.
13:00-14:30	התערבות – עקרונות ושלבים ד"ר אורית קריספין יוצגו עקרונות התערבות טיפוליות בהתייחס למסגרות הטיפול השונות הנדרשות בשלבי המחלה השונים ולסוגי ההתערבות המתאימים.

מפגש 8 – 15.07 על אתיקה, פרקטיקה והתכונות במציאות העכשווית: על טיפול בהפרעות אכילה במעגלי החיים השונים

ובמצבי קצה; סיכום הקורס

9:00-10:30	הפרעות אכילה במעגלי החיים: הריון ולידה ד"ר ענבר באומגרטן-כץ הריון הוא תקופה מיוחדת ומורכבת בחייהן של נשים. הוא שלב ייחודי במעגל החיים הנשי ועבור נשים עם רקע של הפרעות אכילה הוא תקופה פגיעה מאוד. במפגש זה נביט ביחסי הגומלין שבין האישה וגופה במהלך ההריון ולאחר הלידה, נבחן כיצד נשים עם הפרעות אכילה מתמודדות עם תקופה מאתגרת זו ומה הן עשויות לחוות גם לאחר הלידה עם הכניסה לתפקיד המאתגר של הורות.
10:45-12:15	הפרעות אכילה בקצה הטווח – אשפוזים כפויים ד"ר ענבר באומגרטן-כץ יצירת ברית טיפולית והתמודדות עם שאלות אתיות סביב צורך בטיפול אינטנסיבי מול התנגדות המטופלת במקרי קצה.
13:00-14:30	סיכום הקורס ד"ר ענבר באומגרטן-כץ סיכום הידע שנרכש בקורס ודיון במקומו של הטיפול הפסיכולוגי בהתמחויות הפסיכולוגיות השונות בהתמודדות ומתן המענה להפרעות האכילה השונות. נעסוק בתפקיד הפסיכולוג כשומר סף, בנוכחות הטיפולית המתבקשת בחדר הטיפול, במהות העבודה בצוות רב מקצועי ובחשיבות הרצף הטיפולי במסגרות השונות הקיימות עד להטבה, איזון ואף להחלמה בעת שגרה ולנוכח אתגרי התקופה.

ד"ר ענבר באומגרטן-כץ – פסיכולוגית קלינית מומחית מדריכה. אחראית קלינית טיפול יום הפרעות אכילה בוגרות, המרפאה להפרעות אכילה, ביה"ח רמב"ם. מנהלת תוכנית ההכשרה לטיפול בהפרעות אכילה בלימודי ההמשך בטכניון. ניהול משותף של התוכנית התלת שנתית לפסיכותרפיה בלימודי המשך בטכניון. מטפלת בקליניקה פרטית.

מר אמיר צנדקוביץ – פסיכולוג שיקומי מומחה מדריך. עובד ב"רעות" ת"א, בית חולים שיקומי, כמנהל מכון אגם לטיפול הפרעות אכילה וכמנהל מערך הפסיכולוגיה השיקומית. מטפל בקליניקה פרטית.

גב' נועה ציפרמן – פסיכולוגית קלינית מדריכה. מנהלת מרפאה וטיפול יום הפרעות אכילה רמב"ם. מרצה בתוכנית לפסיכותרפיה בטכניון. מטפלת בקליניקה פרטית.

גב' לירון גפן – פסיכולוגית חינוכית מומחית, מנהלת היחידה למניעת הפרעות אכילה בשירות הפסיכולוגי בנתניה. מטפלת בקליניקה פרטית.

ד"ר מירה הורביץ – פסיכולוגית קלינית מדריכה, פסיכולוגית אחראית במחלקה אשפוזית ה' ובטיפול יום להפרעות אכילה בביה"ח שניידר. אחראית על ההתמחות בפסיכולוגיה קלינית בביה"ח שניידר. הקימה וניהלה את יחידת טיפול היום להפרעות אכילה בביה"ח שניידר. מלמדת פסיכותרפיה בבי"ס ללימודי המשך בפסיכיאטריה של הילד והנוער בבי"ס לרפואה באוניברסיטת ת"א ובתוכנית ההכשרה לטיפול בהפרעות אכילה במסגרת לימודי ההמשך בטכניון. מטפלת ומדריכה בקליניקה פרטית.

מר לירן רוגב – פסיכולוג קליני מדריך. אחראי על היחידה לטיפול יום פסיכיאטרי מתבגרים בהדסה עין כרם. מרצה ומדריך בתוכנית התלת שנתית לימודי פסיכולוגיה העצמי של האיגוד הישראלי לפסיכולוגיה העצמי וחקר הסובייקטיביות ובתוכנית ההכשרה לטיפול בהפרעות אכילה בלימודי ההמשך בטכניון. מטפל בקליניקה פרטית.

ד"ר אורית קריספין – פסיכולוגית קלינית ורפואית בכירה ומדריכה מוסמכת. נהלה את השרות הפסיכולוגי (פסיכולוגית ראשית) של מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל מאז שנת 2001. חברת סגל בבית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי הרצליה. מטפלת בקליניקה פרטית.

